

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW
DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: voorstel dienstverlening gecoördineerde aanpak economische
speerpuntprojecten binnen de Vlaamse overheid**

Samenvatting

Sommige ambitieuze (investerings-)projecten met een onzekere uitkomst kunnen een hoge toegevoegde waarde voor Vlaanderen genereren of voor een substantiële doorbraak en/of versnelling zorgen m.b.t. de prioritaire beleidsdoelstellingen binnen Vlaanderen. (Kandidaat-) projectuitvoerders van dergelijke projecten moeten dikwijls beroep doen op verschillende overheidsdiensten (financiering, subsidies, regelgeving, vergunningen, ...) en hierin zelf een weg zoeken. Met de hier voorgestelde aanpak bieden we een kanaal of aanspreekpunt tot de Vlaamse Overheid om voor dergelijke omvangrijke projecten (zgn. economische speerpuntprojecten) gericht en sneller te navigeren doorheen het Vlaamse Overheidslandschap. Deze aanpak kadert eveneens in de vraag om de Vlaamse economie terug aan te zwengelen in deze crisistijd en in te zetten op een economische relance.

Deze nieuw op zetten dienstverlening heeft niet tot doel om in te grijpen op de eigen evaluatie- en beslissingskaders van de betrokken Vlaamse overheidsactoren, maar wel om tot een betere afstemming en coördinatie te komen en de informatiestroom efficiënter te maken voor economische speerpuntprojecten.

De uitvoering is toevertrouwd aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen en het Departement Omgeving.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft enerzijds betrekking op het beleidsveld Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie. Deze aanpak sluit aan bij het principe geformuleerd in hoofdstuk X "Overkoepelende doelstellingen" van de beleidsnota 2019-2024, namelijk dat VLAIO in samenwerking met zijn partners en andere overheden de rol opneemt van geïntegreerde frontoffice voor ondernemersvragen aan de overheid en voor specifieke vragen over het overheidsinstrumentarium.

Anderzijds speelt dit dossier in op doelstellingen van het beleidsveld Omgeving. Deze aanpak sluit aan op een oplossingsgerichte begeleiding van belangrijke investeringsprojecten welke wordt verwoord in de operationele doelstelling “ *Iedereen VIP: pro-actieve en oplossingsgerichte administratie*” van de beleidsnota Omgeving 2019-2024. Hierbij wordt een realisatiegerichte “VIP-attitude” en oplossingsgerichte houding door het departement Omgeving vooropgesteld. Het voornemen is de bestaande VIP werking maximaal uit te rollen voor projecten met grote maatschappelijke meerwaarde.

(Kandidaat-) projectuitvoerders van ambitieuze projecten (met een onzekere uitkomst) die anderzijds doorheen de uitvoering van hun ambitieuze project mogelijks een beroep wensen te doen op verschillende overheidsinstrumenten- en/of diensten (o.a. subsidies, financiering, aspecten m.b.t. regelgevend kader, vergunningsproblematiek, ...) verspreid over verschillende overheidsactoren, beschikken vandaag niet altijd over een duidelijk kanaal of aanspreekpunt binnen de Vlaamse Overheid om inzicht te verwerven in wat de Vlaamse Overheid aan subsidies, financieringsmogelijkheden en/of andere diensten eventueel zou kunnen bieden. (Kandidaat-)projectuitvoerders zijn veelal genooddaakt om zelf contacten te leggen met elke Vlaamse overheidsorganisatie afzonderlijk. Dit is een tijdrovend proces en kan leiden tot een kluwen aan informatie en soms tegenstrijdige beslissingen, afhankelijk van de geraadpleegde informatie.

Omgekeerd weten Vlaamse overheidsorganisaties niet altijd van elkaar dat men werkt aan eenzelfde ambitieus project en is men niet altijd voldoende op de hoogte van het eventuele aanbod aan subsidies- en/of financieringsmogelijkheden of andere relevante diensten bij andere Vlaamse overheidsactoren, alsook van elkaars werkwijze wat betreft o.a. het beoordelings- en beslissingsproces. Hierdoor wordt de expertise verspreid aanwezig binnen de Vlaamse Overheid niet altijd optimaal benut en hebben Vlaamse overheidsactoren niet altijd voldoende overzicht over en inzicht in het gehele (van pré-opstart tot realisatie) ambitieuze project.

Binnen VLAIO is er sinds 1 januari 2017 voor gekozen om te werken volgens een “business case gerichte benadering” waarbij de klant centraal komt te staan. Dit is in het bijzonder relevant voor projecten met verschillende facetten of stadia. Dit sluit nauw aan bij de bestaande VIP-werking van het departement Omgeving waar een begeleiding op maat wordt gegeven voor projecten met een grote investeringswaarde.

Omdat er voor grote projecten naast een economische dimensie meestal ook een omgevings- (vergunnings-) dimensie is gekoppeld aan de business case, houdt de voorgestelde werkwijze in dat de potentiële klant zijn business case via één aanspreekpunt aan VLAIO/Team Bedrijfstrajecten én aan departement Omgeving/VIP-cel voorlegt. De initiatiefnemer moet dan zijn dossier maar één keer voorleggen. De overheid, met name VLAIO en departement Omgeving/VIP-cel organiseren, zich daarop, eventueel digitaal). Door de VLAIO bedrijfsadviseur en de VIP-manager van het departement Omgeving wordt in nauwe samenwerking geadviseerd over eventuele subsidiemogelijkheden of andere dienstverlening (o.a. overleg met lokale besturen, adviesverlenende instanties, begeleidingstrajecten, in contact brengen met relevante partners,...) die de business case ten goede zouden kunnen komen. Deze werkwijze maakt dat de aanvrager sneller en gerichter geholpen wordt om te weten wat eventuele mogelijkheden zijn. Voor VLAIO en departement Omgeving biedt dit het voordeel dat men vroeger in het tijdsverloop van de business case betrokken wordt en potentiële klanten gerichter kan navigeren naar het relevante steunaanbod. Indien nodig zal men natuurlijk ook de weg wijzen naar andere overheidsactoren.

Daarnaast is het dikwijls noodzakelijk dat er op een gepaste wijze een draagvlak wordt gecreëerd bij mogelijk andere betrokkenen (zoals omwonenden, actiegroepen, eventueel

concurrerende projecten, vakorganisaties, ed.) om de haalbaarheid en het draagvlak te vergroten. De overheid geeft op die manier niet alleen een begeleiding op maat tot aan de aflevering van de omgevingsvergunning maar ondersteunt ook het proces richting realisatie.

Samenvattend, voor ambitieuze projecten die mogelijk een beroep wensen te doen op het aanbod van verschillende overheidsactoren lijkt het dan ook aangewezen een duidelijk kanaal/aanspreekpunt binnen de Vlaamse Overheid op te zetten alsook een werkwijze gelijklopend met de business gerichte benadering uit te rollen waardoor (kandidaat)projectuitvoerders sneller inzicht kunnen verwerven in wat de Vlaamse Overheid eventueel te bieden heeft.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Er werden geen voorgaande beslissingen door de Vlaamse regering genomen in verband met dit initiatief.

2. INHOUD

Er wordt voorgesteld om een werking (zie bijlage met procesflow) voor een gecoördineerde aanpak van “economische speerpuntprojecten” (zie definitie later) binnen de Vlaamse Overheid op te zetten. In hun rol van aanspreekpunt binnen de Vlaamse Overheid voor ondernemingen, nemen VLAIO en departement Omgeving samen een trekkersrol op om deze nieuwe dienstverlening binnen de Vlaamse Overheid, tezamen met andere Vlaamse overheidsactoren, uit te bouwen.

1. Afbakening type projecten & doelgroep

Gelet op het tijdsintensieve karakter van een dergelijke dienstverlening wordt voorgesteld om deze dienstverlening op te zetten voor projecten die voldoen aan de hieronder gegeven definitie “economische speerpuntprojecten”. De afbakening is nodig om vooral die projecten te bereiken die een hoge toegevoegde waarde voor Vlaanderen kunnen genereren alsook voor een substantiële doorbraak en/of versnelling kunnen zorgen m.b.t. de prioritaire beleidsdoelstellingen binnen Vlaanderen (transitieprioriteiten, speerpuntclusterdomeinen en/of klimaat).

Economische speerpuntprojecten zijn dus projecten:

- i. die voor een substantiële doorbraak of versnelling zorgen/kunnen zorgen binnen één of meerdere transitieprioriteiten van de Vlaamse Regering, de speerpuntclusterdomeinen en/of het klimaatbeleid; én
- ii. die een hoge toegevoegde waarde voor Vlaanderen genereren/kunnen genereren, in het bijzonder van betreft de werkgelegenheid; én
- iii. met primair een economische invalshoek en financieringsproblematiek, mogelijk veelal aangevuld met aspecten van ruimtelijke economie, aspecten van ruimtelijke ordening en omgeving, aspecten m.b.t. regelgevend kader e.d.; én
- iv. die omwille van hun complexiteit en risicogehalte een multidisciplinaire en gecoördineerde aanpak vereisen over verschillende Vlaamse overheidsactoren heen om zo sneller inzicht te verwerven in het eventuele aanbod van die Vlaamse overheidsactoren.

Wat de afbakening naar doelgroep betreft, wordt voorgesteld om “elke doelgroep en/of organisatie die in aanmerking zou kunnen komen voor steun door VLAIO en/of departement Omgeving” in scope te nemen.

2. Opzet van de dienstverlening

Het opzet van de dienstverlening bestaat erin om (kandidaat)-projectuitvoerders van economische speerpuntprojecten met een onzekere uitkomst een kanaal of aanspreekpunt

te bieden tot de Vlaamse Overheid om zo hen gericht en sneller te navigeren doorheen het Vlaamse Overheidslandschap en hen de mogelijkheid te bieden om het economische speerpuntproject in kwestie aan meerdere Vlaamse overheidsactoren tegelijkertijd toe te lichten. Op deze wijze kan er een niet-bindend oriënterend advies worden verleend door de betrokken Vlaamse overheidsorganisaties aan de projectuitvoerders over het mogelijke aanbod door de betrokken overheidsorganisaties aan eventuele subsidies, publieke financieringsmogelijkheden en andere dienstverlening of instrumenten m.b.t. voorliggend economisch speerpuntproject.

Dit alles kadert in een begeleiding op maat van het economisch speerpuntproject. Deze begeleiding bestaat er in eerste instantie in de trekker van het project te informeren over de juiste en meest adequate procedures en de te nemen stappen in het dossier en een strategie uit te werken, in nauw overleg tussen de aanvrager en VLAIO/departement Omgeving.

Deze nieuw op zetten dienstverlening heeft niet tot doel om in te grijpen op de eigen evaluatie- en beslissingskaders van de betrokken Vlaamse overheidsactoren, maar wel om tot een betere afstemming en coördinatie te komen. De cel VIP van het departement Omgeving heeft hier reeds een ruime ervaring in. Het spreken met één stem is hierbij essentieel. De leidend ambtenaren van VLAIO en departement Omgeving beslissen, beide in overleg met de bevoegde minister van hun beleidsdomein, over het toekennen van de status economisch speerpuntproject en over de aangeboden dienstverlening en staan tevens in voor de opvolging. De andere kabinetten en, in een beginfase, alle leidend ambtenaren van de departementen zullen in kennis worden gesteld van de projecten in kwestie, gelet op het domein overschrijdend karakter ervan, en kunnen desgevallend participeren. In onderling overleg tussen de betrokken partijen wordt een individueel stappenplan opgesteld. De personeelsinzet voor de organisatie van de werking speerpuntprojecten zal opgenomen worden binnen de bestaande personeelskaders.

Deze nieuw op te zetten dienstverlening raakt niet aan reeds bestaande werkingen binnen de Vlaamse Overheid die ook een gecoördineerde of geïntegreerde dienstverlening aanbieden m.b.t. bepaalde thema's (bv. de Welcome Teams bij FIT, werking rond Complexe Projecten van het Departement Omgeving en MOW, werking rond brownfields en brownfieldconvenanten, ...).

Binnen deze projecten is het eveneens een sleutelkwestie om op zoek te gaan naar mogelijke synergiën tussen verschillende aanleunende opportuniteiten, zodat meerdere maatschappelijke doelstellingen tegelijk kunnen gehaald worden en win-win situaties worden gecreëerd. Hoewel de maatschappelijke en ruimtelijke winsten van een dergelijke aanpak groot zijn, neemt de complexiteit en de omvang van het project ook vaak toe. Er zal nagedacht worden op welke manieren andere betrokkenen kunnen meedenken over een dergelijke ontwikkeling en aanverwante projecten zodat zij via co-creatie shareholders worden.

De voorgestelde aanpak zal na drie jaar geëvalueerd worden.

Bijlage: Presentatie dienstverlening Economische speerpuntprojecten.

De Vlaamse minister van ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Zuhal DEMIR